

เตือนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ 12-18 ธันวาคม 2561

ภาคเหนือ ตอนล่าง

1.กล้วย (ศวส.สุโขทัย)

● **โรคใบจุดช้ำดำเทา** เริ่มแรกพบจุดขนาดเล็กสีเหลือง ขยายใหญ่เป็นขีดสีเหลืองยาวขนานไปตามเส้นใบ ขยายใหญ่ขึ้น กลางแผลแห้งเป็นสีน้ำตาลปนเทา ผลคล้ายรูปดามังสีเหลืองล้อมรอบ เมื่ออาการรุนแรงใบเหลืองขอบใบแห้ง และฉีกขาด ทำให้การเจริญเติบโตไม่เต็มที่ ออกดอกและผลไม่ปกติ ผลไม่สมบูรณ์ มีขนาดเล็ก เก่าก่อนกำหนด

การป้องกันกำจัด

1. ตัดแต่งใบกล้วย เพื่อลดความชื้นในกอกล้วยที่อาจเสี่ยงต่อการเกิดหรือสะสมโรค
2. ตรวจสอบสภาพสม่อ พบอาการของโรค ให้รีบตัดใบที่เป็นโรคออกเผาทำลายนอกแปลงปลูก
3. พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คาร์เบนดาซิม 50% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร หรือ

โพรคลอราซ 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือทีบูโคนาโซล 43% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร หรือไดฟิโนโคนาโซล 25% อีซี อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร หรือแมนโคเซบ 80% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 30 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วต้นที่เป็นโรค

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง

1.หอมแดง ระยะเริ่มปลูก (ศวส.ศรีสะเกษ)

● **หอมเลื้อย** อาการของโรคพบได้ที่ ใบ กาบใบ คอ หรือส่วนหัว เริ่มแรกพบจุดดำน้ำขนาดเล็กสีเขียวหม่น และขยายใหญ่เป็นรูปกลมหรือรี เนื้อแผลยุบลงเล็กน้อยบนแผลมีหยดของเหลวสีชมพูอมส้ม เมื่อแห้งจะเห็นตุ่มเล็กๆ สีน้ำตาลดำเรียงเป็นวงรีซ้อนกันหลายชั้น ใบพืชจะไม่ตั้งตรงจะเอนล้ม ทำให้ดูเหมือนเลื้อย ใบบิด โค้งงอ หัวลีบยาว เลื้อยไม่ลงหัว ทำให้ต้นหอมเน่าเสียหายในแปลงปลูก เก็บเกี่ยวไม่ได้ หรือไปเน่าเสียในช่วงเก็บรักษา

การป้องกันกำจัด

1. แช่วหัวพันธุ์หอมแดงที่ตัดแต่งใบและดอกออก ด้วยเชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร
2. ฉีดพ่นเชื้อไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร ในช่วงเวลาเย็น สัปดาห์ละ 2 ครั้ง เพื่อป้องกันการเกิดโรค

3. หมั่นตรวจสอบสภาพสม่อ หากพบโรคให้รีบถอนทิ้งและเผาทำลาย ฉีดพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา เช่น โพรคลอราซ 50% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร (ไม่ควรฉีดติดต่อกันเกิน 4 ครั้ง) ฉีดพ่นสลับกับสารแมนโคเซบ 80 % ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 40-50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

● **หนอนกระทุ้หอม** การระบาดทำลายใบ หอมแดงเมื่อมองจากระยะไกลใบมีสีขาว หนอนกระทุ้เล็กจะเจาะเข้าไปอาศัยในใบหอมและกัดกินเนื้อเยื่อใบหอมทำให้มองเห็นในระยะไกลพบว่ามีใบสีขาว และกัดกินจนลงไปถึงหัวหอมทำให้ไม่สามารถเก็บผลผลิตได้

การป้องกันกำจัด

1. ไถพรวนดินตากแดด เพื่อกำจัดดักแด้หนอนกระทุ้หอมที่อยู่ในดิน
2. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลายช่วยลดการระบาด
3. ใช้โรงเรือนตาข่ายไนล่อน หรือปลูกผักกางมุ้ง โดยการปลูกผักในโรงเรือนที่คลุมด้วยตาข่ายไนล่อนขนาด 16 ช่องต่อตารางนิ้ว (mesh) สามารถป้องกันการเข้าทำลายของหนอนกระทุ้หอมได้ 100 เปอร์เซ็นต์
4. ในระยะหนอนขนาดเล็กและมีการระบาดน้อย พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรียบาซิลลัส ทูริงเยนซิส *Bacillus thuringiensis* (Bt) อัตรา 60-80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือ เชื้อไวรัสนิวเคลียร์โพลีดีโรซิส (NPV) หนอนกระทุ้หอม อัตรา 30 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร

5. ฟ่นสารฆ่าแมลงกลุ่มยับยั้งการลอกคราบ เช่น คลอร์ฟลูอาซูรอน 5% อีซี อัตรา 20-40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ลูเฟนนูรอน 5% อีซี อัตรา 20-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

6. หากพบกลุ่มไข่เฉลี่ย 0.5 กลุ่มต่อกอ ฟ่นด้วยสารคลอพินาเพอร์ 10% เอสซี อัตรา 30-40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ 15% อีซี อัตรา 15-30 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

2. มะม่วงหิมพานต์ ทางช่อดอก (ศวส.ศรีสะเกษ)

- **เพลี้ยไฟ** ดูดกินน้ำเลี้ยงยอดอ่อนหรือช่อดอกอ่อนทำลายยอดอ่อนทำให้หงิกงอ ช่อดอกไหม้ไม่ติดผล
การป้องกันกำจัด

สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ อิมิดาโคลพริด 70% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 3 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน 20% อีซี อัตรา 50 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ฟิโพรนิล 5 % เอสซี อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟเฉลี่ย 0.25 ตัวต่อผลอ่อน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่ง ติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟต้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้

- **ด้วงเจาะยอดอ่อน** ตัวเต็มวัยดูดกินก้านยอดอ่อนหรือช่อดอก โดยใช้วงเจาะและวางไข่/หนอนเจาะกินภายใน ทำให้อ่อนหรือช่อดอกเหี่ยวแห้ง

การป้องกันกำจัด

1. หมั่นตรวจสอบเป็นประจำ โดยสังเกตรอยแผล ซึ่งเป็นแผลเล็กและชื้น ที่ตัวเต็มวัยทำขึ้นเพื่อการวางไข่ เมื่อพบให้ทำลายไข่ทิ้ง หรือถ้าพบชุยและการทำลายที่เปลือกไม้ให้ใช้มีดแกะและจับหนอนทำลาย

2. กำจัดแหล่งขยายพันธุ์โดยตัดต้นที่ถูกทำลายรุนแรง จนไม่สามารถให้ผลผลิตเผาทิ้ง

3. หนอนชนิดที่เจาะเข้าไปในลำต้น ใช้สารฆ่าแมลงคลอร์ไพริฟอส 40% อีซี เข้มข้น 3-5 มิลลิลิตร ฉีดเข้าในรูแล้วใช้ดินเหนียวอุด

4. หนอนชนิดที่เจาะกินใต้เปลือกลำต้น ทำการพ่นสารฆ่าแมลง เช่น อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา ๓0 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อะซีทามิพริด 20% เอสพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ ไทอะมีทอกแซม 25% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 40 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ให้ทั่วบริเวณต้นและกิ่งขนาดใหญ่

- **เพลี้ยแป้ง** ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัย ดูดกินน้ำเลี้ยงทำให้ใบเหี่ยว ช่อดอกไม่ติดผล ทำลายช่อดอกโดยการดูดกินน้ำเลี้ยงจากช่อดอกและผลอ่อน ตัวเต็มวัยรูปร่างลักษณะกลมรี หนูน รอบๆตัวจะมีปุยสีขาวคลุมรอบตัว ทั้งตัวอ่อนและตัวเต็มวัยดูดกินน้ำเลี้ยงจากใบช่อดอกและผลอ่อน ทำให้ใบเหี่ยวและช่อดอกไม่ติดผล มักพบร่วมอยู่กับมด โดยมีมดเป็นพาหะนำเพลี้ยแป้งให้เคลื่อนย้ายตามที่ต่างๆ ของมะม่วงหิมพานต์ โดยมดอาศัยน้ำหวานจากเพลี้ยแป้งที่ถ่ายออกมา

การป้องกันกำจัด

หมั่นสำรวจใบและยอดก่อนออกช่อ หากพบกลุ่มเพลี้ยแป้งเป็นปุยสี-ขาว และเริ่มมีราดำเกิดขึ้น พ่นสารฆ่าแมลงป้องกันกำจัด 2-3 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน เพราะตัวอ่อนหลบอยู่ในใต้ท้องตัวเต็มวัยตัวเมียอาจยังไม่ตายจากการพ่นครั้งแรก โดยใช้สารต่อไปนี้ ได้แก่ พิริมีฟอส-เมทิล 50% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ มาลาไทออน 57% อีซี อัตรา 40 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร

- **โรคช่อดอกแห้ง** ก้านช่อดอก เป็นจุดสีน้ำตาล จุดยาวรี เชื่อมติดกัน ทำให้ช่อดอกแห้งเป็นสีน้ำตาลดำ ร่วงหล่น พบการแพร่ระบาดหลังการระบาดของเพลี้ยไฟ

การป้องกันกำจัด

ฉีดพ่นช่อดอกด้วยสารพวกแมนโคเซป เช่น ไตเทน เอ็ม-45 อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ เช่น คูปราวิท อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร